

Tehnologije i sistemi eUprave

Predavanja 01

Država

- Reč *država* je nastao od reči *držati* (u smislu: *držati u vlasti*).
- Država je organizacija (ili sistem) u kome se vrši vlast nad stanovništvom unutar neke teritorije.
- Tako postoje osnovna tri elementa države:
  - vlast
  - stanovništvo
  - teritorija
- Pored ova tri elementa, izdvajaju se i:
  - privreda
  - kultura

Grane vlasti

- Podelom vlasti se sprečava zloupotreba vlasti.
- Postoje tri grane vlasti:
  - zakonodavna
  - sudska
  - izvršna
- Zakonodavna vlast donosi zakone i predstavlja je parlament.
- Sudska vlast tumači i primenjuje zakone i predstavlja je pravosuđe.
Sudsku vlast čine sudovi i tužilaštva.
- Izvršna vlast sprovodi zakone i predstavlja je vlada.
U sastavu izvršne grane vlasti su predsednik države, vlada, ministarstva.

Izvršna vlast

- Izvršna vlast ima dva segmenta:
  - politički (predstavljanje države u svetu, vođenje državne politike)
  - upravni (izvršavanje zakona)
- Političkim segmentom izvršne vlasti se bave predsednik države i vlada.
- Upravni segment izvršne vlasti primenjuje zakone (slično kao i sudska vlast), ali takođe i donosi uredbе (slično kao i zakonodavna vlast), usklađuje rad državnih organa i drugo.

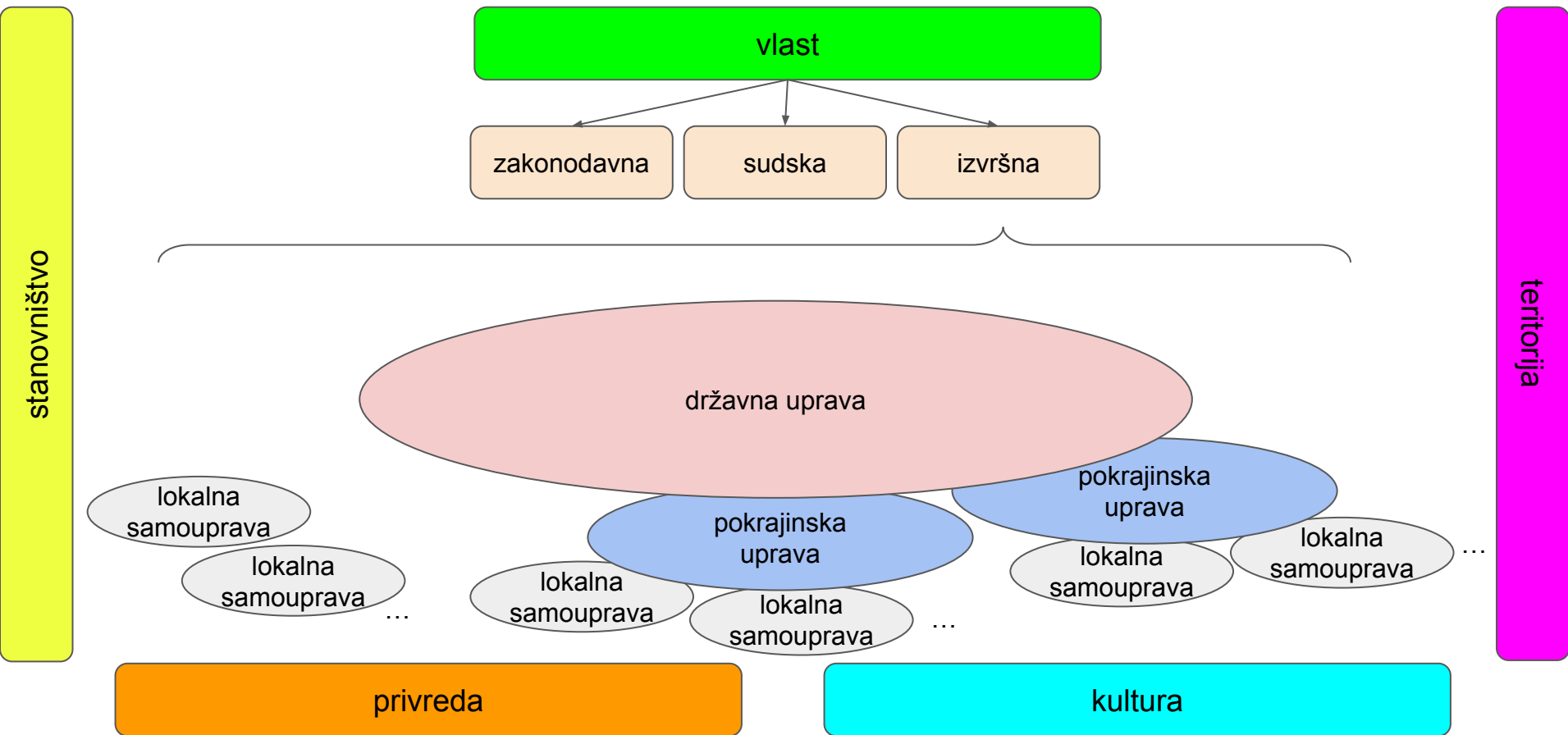
Državna uprava

- Državna uprava je deo izvršne vlasti koji vrši upravne poslove:
  - učestvuje u oblikovanju politike vlade (priprema nacрте zakona)
  - prati stanje u oblasti svog delokruga
  - izvršava zakone (vodi evidencije, izdaje isprave, rešava upravna pitanja)
  - vrši inspekcijski nadzor
  - stara se o javnim službama
  - podstiče i usmerava razvoj u svom delokrugu
  - ostali poslovi (prikupljanje i obrada podataka, analize, izveštaji, ...)
- Državnu upravu čine ministarstva, organi uprave u sastavu ministarstava i posebne organizacije.

Delokrug upravnih organa i nivoi nadležnosti

- Ministarstva su organizovana po poslovima koje obavljaju:
  - finansije
  - privreda
  - pravda
  - unutrašnji poslovi
  - spoljni poslovi
  - odbrana
  - zdravlje
  - prosveta i nauka
  - ...
- Pojedini poslovi državne uprave mogu biti povereni autonomnim pokrajinama, gradovima, opštinama, javnim preduzećima, javnim agencijama, ustanovama i drugim organizacijama. Tako se izdvajaju tri nivoa nadležnosti:
  - republički
  - pokrajinski
  - lokalni.
- Zbog toga, za svaki delokrug mogu postojati državni organi na više nivoa.
  - Na primer: vlada / pokrajinska vlada / gradsko veće.
  - Ili: ministarstvo finansija / pokrajinski sekretarijat za finansije / gradska uprava za finansije

Država

Iz novinskih članaka...

Jedna osoba tokom godine provede prosečno 5 radnih dana čekajući na šalterima.

U katastru se čeka najduže, u proseku sat vremena.

"Ključni problem nije samo to što čekamo 17-34 minuta nego što, nakon što sačekamo red, mi ne završimo posao."

Na pojedinim šalterima službenici ne priznaju dokaz o elektronskoj uplati već insistiraju na originalu uplatnice koja je plaćena u pošti ili banci.

Oni koji čekaju u redu za katastar kažu da je prikupljanje dokumentacije znatno veći problem.

Procenjuje se da je u Srbiji oko 5.000 građana prevareno pri kupovini stanova.

Na šalterima u Srbiji građani generalno u proseku provode 34,5 minuta.

Za potrebe ministarstava nabavljeno je više od 38.000 risova papira, odnosno nešto više od 95 tona hartije godišnje.

Redovi za lična dokumenta u nekim gradovima formiraju se ili u ranim jutarnjim satima, pre ponoći, ili čak i dan ranije.

Na šalterima Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, se u proseku čeka 55 minuta.